

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 4/2026-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Jarabica, s. r. o., advokátska kancelária, Kutlíkova 17, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Žiar nad Hronom v konaní vedenom pod sp. zn. 1T/110/2018 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 22. decembra 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní uvedenom v záhlaví tohto rozhodnutia. Sťažovateľ žiada priznať primerané finančné zadostučinenie 7 000 eur a náhradu trov právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že na sťažovateľa bola 8. novembra 2018 podaná obžaloba pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 a 2 Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. f) Trestného zákona. Okresný súd odročil hlavné pojednávanie nariadené na 28. marec 2019 na 10. jún 2019 z dôvodu neprítomnosti svedkov. Ďalšie pojednávania v trestnej veci sťažovateľa sa konali 3. októbra 2019 a 18. novembra 2019, na ktorých boli uskutočnené výsluchy svedkov a znalca. Hlavné pojednávanie odročené na 13. február 2020 sa neuskutočnilo. Ďalšie pojednávanie konané 11. októbra 2021 bolo odročené na 17. január 2022 s odôvodnením, že v inej trestnej veci sťažovateľa vedenej okresným súdom pod sp. zn. 4T 63/2020 nebolo o podanom odvolaní proti odsudzujúcemu rozsudku Krajským súdom v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) rozhodnuté, čo malo tvoriť prekážku vo vynesení rozhodnutia v napadnutom konaní. Pojednávanie bolo následne dvakrát odročené jednak z dôvodu

ospravedlnenej neprítomnosti sťažovateľa (odročené na 21. november 2022) a ďalej kvôli neúčasti sťažovateľa, ktorý 13. januára 2023 podal žiadosť o zmenu termínu zo zdravotných dôvodov, ako aj z dôvodu, že nemá doručené rozhodnutie krajského súdu v jeho ďalšej trestnej veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 4T 30/2021 (odročené na 30. marec 2023).

3. Okresný súd vydal 14. septembra 2023 odsudzujúci rozsudok, proti ktorému podal sťažovateľ včas odvolanie. Uznesením z 23. decembra 2023 krajský súd zrušil prvostupňové rozhodnutie okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Následne okresný súd uznesením z 13. novembra 2025 rozhodol tak, že trestnú vec sťažovateľa podľa § 280 ods. 2 Trestného poriadku postúpil príslušnému okresnému úradu, pretože žalovaný skutok by mal prejednať iný orgán ako priestupok proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) a e) zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ namieta neprimeranosť celkovej dĺžky konania pred okresným súdom (viac ako 7 rokov), ktorá sa pritom právoplatne neskončila odsudzujúcim rozsudkom, ale, naopak, bola postúpená na vybavenie ako priestupok príslušnému okresnému úradu.

6. Pokiaľ ide o zložitosť veci, predmetom konania bol prečin ublíženia na zdraví, ktorý nepredstavoval skutkovo ani právne mimoriadne zložitú trestnú vec. V konaní vystupoval jediný obžalovaný, okruh vykonávaných dôkazov bol obmedzený na výsluchy svedkov a znalca a nešlo o prípad vyžadujúci rozsiahle či opakované dokazovanie. Z povahy veci teda nevyplývali žiadne objektívne prekážky, ktoré by mohli ospravedlniť viac ako sedemročnú dĺžku trestného konania vedeného pred súdom prevej inštancie.

7. Sťažovateľ je toho názoru, že v napadnutom konaní pôsobil aktívne, až na výnimky v dôsledku zdravotného stavu sa zúčastňoval hlavných pojednávaní, aby súd mohol bez problémov neprerušovane pojednávať a vo veci rozhodnúť. Napriek tejto skutočnosti okresný súd nedokázal zabezpečiť, aby vo veci bolo rozhodnuté v primeranej lehote a bez zbytočných prieťahov, čím došlo k porušeniu označených základných práv sťažovateľa. Sťažovateľ zdôraznil význam konania, keď dlhodobé trestné stíhanie zasahovalo do jeho osobného, spoločenského aj profesijného života.

8. Sťažovateľ poukazuje na viaceré dlhé obdobia absolútnej nečinnosti. Konkrétne ide o obdobie od februára 2020 do októbra 2021, počas ktorých súd nevykonal žiadne meritórne procesné úkony. Rovnako významným je aj obdobie po zrušení prvostupňového rozsudku krajským súdom v decembri 2023, keď okresný súd rozhodol až v októbri 2025, teda po takmer ďalších dvoch rokoch, pričom viaceré termíny hlavných pojednávaní boli práve zo strany okresného súdu odročované.

9. Sťažovateľ uvádza, že v trestných veciach sa kladie zvýšený dôraz na rýchlosť a efektívnosť konania, keďže samotné postavenie obvineného, resp. obžalovaného predstavuje závažný zásah do jeho základných práv, osobnej integrity a právnej istoty. Vzhľadom na povahu veci, dĺžku konania a doterajšiu rozhodovaciu prax považuje požadovanú 7 000 eur za primeranú finančnú satisfakciu, ktorá bude zároveň plniť ochranný, represívny a preventívny účinok.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

11. V rámci predbežného prerokovania ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť je potrebné odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

12. O zjavnú neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti smerujúcej proti zbytočným priet'ahom v súdnom konaní ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktorý vylučuje, aby ten orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú.

13. Zjavná neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1, môže vyplývať aj z toho, že konanie bolo ukončené pred jej podaním, a preto k namietanému porušovaniu týchto práv nečinnosťou všeobecného súdu v čase doručenia ústavnej sťažnosti už nemohlo dochádzať.

14. Jednou zo základných pojmových náležitostí ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je teda to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcej zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo.

15. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu týmto právam len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie týchto práv ešte mohlo trvať. Ak v čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označených práv, ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú, pretože konanie o takej ústavnej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

16. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že okresný súd v napadnutom konaní rozhodol uznesením z 13. novembra 2025, ktorým podľa § 280 ods. 2 Trestného poriadku postúpil trestnú vec sťažovateľa príslušnému okresnému úradu. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť 13. novembra 2025. Sťažovateľ namieta porušenie označených práv postupom okresného súdu v napadnutom konaní ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 22. decembra 2025, teda v čase, keď okresný súd už vo veci samej nekonal a vo veci sťažovateľa rozhodol (aj keď až po 7 rokoch). Z obsahu ústavnej sťažnosti je pritom nepochybné, že sťažovateľ si bol vedomý skutočnosti, že v jeho veci bolo právoplatne rozhodnuté a trestné stíhanie pred okresným súdom bolo ukončené.

17. V dôsledku tejto skutočnosti už k namietanému porušovaniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu nemohlo dochádzať, preto ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

18. Sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti namietal aj porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v jeho trestnej veci. Sťažovateľ v tejto časti neuviedol žiadnu ústavnoprávnu argumentáciu, preto by bolo možné odmietnuť ústavnú sťažnosť v tejto časti z dôvodu nesplnenia zákonom ustanovených náležitostí podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde. Odhliadnuc od uvedeného, ústavný súd pripomína, že čl. 46 ods. 2 ústavy sa vecne vzťahuje na prieskum rozhodnutí súdov v rámci správneho súdnictva, resp. zakotvuje právo na prístup k súdu vo vzťahu k preskúmaniu rozhodnutí orgánov verejnej správy, v dôsledku čoho je táto časť ústavnej sťažnosti už *prima facie* zjavne neopodstatnená.

19. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. januára 2026

Peter Molnár
predseda senátu